

Boletín

Del Grupo Esperantista **Fido kaj Espero**

Marzo-Abril

Año 2009

Nº 236

Dirección Postal: Apartado, 119; 47080 VALLADOLID
Adherido a la Federación Española de Esperanto

EDITORIAL

En este año, se cumple el 150 Aniversario del nacimiento, en la ciudad polaca de *Bialystok*, del Dr. Luis Lázaro Zamenhof, iniciador del idioma internacional **Esperanto** y con tal motivo, esperantistas de todo el mundo, se reunirán en dicha ciudad, para participar en el 94 Congreso Universal de Esperanto. Igualmente, en este año, se cumplen cien años del Congreso Universal de Esperanto, que se celebró en Barcelona el año 1909 y para conmemorarlo, los Grupos y Sociedades Esperantistas, existentes en la Ciudad Condal, han programado diversos y variados actos, de los cuales, en su mayor parte, se da cuenta en Internet, en la página de la Federación y que es la siguiente: www.esperanto.es.

Por nuestra parte, en la última página, informamos de los actos que ha programado Barcelona Esperanto-Centro, presidido por nuestro buen amigo Salvador Aragay.

Por su parte, El Liceo Madrileño de Esperanto en colaboración con la Federación Española de Esperanto han organizado para el sábado 25 y el domingo 26 de abril una serie de actos bajo la denominación de *Esperanto y Zamenhof, un desafío a Babel*, que comprenden conferencias a cargo de destacados esperantistas y conciertos del Coro "Verda Stelo", que por cierto cumple 25 años de actuaciones, y del Coro "Grupo Esperanto".

Universala Kongreso de Esperanto

Ekde la jaro 1905, kiam en la franca urbo **Boulogne sur Mer** kunvenis unuafoje, geesperantistoj el diversaj partoj de la mondo, ĉefe de Eŭropo, ĉiujare, kaj en diversaj partoj de la mondo, kunvenas geesperantistoj pli aŭ malpli multnombre, kun la ekcepto, kiel estas logike de la jaroj en kiuj okazis la du mondmilitoj.

Universala Kongreso de Esperanto (UK) estas, laŭ la Jarlibro de UEA, "internacia manifestacio de la esperantistaro", organizata de UEA. Ĝi estas kulturfesto, tutmovada forumo, turisma festo kaj laborkunveno de la organoj de UEA kaj de aliaj Esperanto-organizaĵoj.

En nia Lando, okazis tri Universalaj Kongresoj, la 5^a U K, en 1905, en Barcelono, la 53^a en Madrido la jaron 1968 kaj laste, en 1993, la geesperantistoj kongresis por la 78^a U K en Valencio

Pri la loko de la kongreso decidas la estraro de UEA. Gravan rolon ludas ankaŭ la Ĝenerala Direktoro de UEA, kiu subskribas la koncernajn dokumentojn, sed la ĉiutagan laboron pri la UK faras Konstanta Kongresa Sekretario, oficisto de UEA en Roterdamo. En la kongres-urbo mem agadas la Loka Kongresa Komitato (LKK) kiel partnero de UEA. Foje UEA rezignas pri LKK, precipe se la kongres-urbo estas la urbo de la UEA-sidejo. (Rotterdamo)

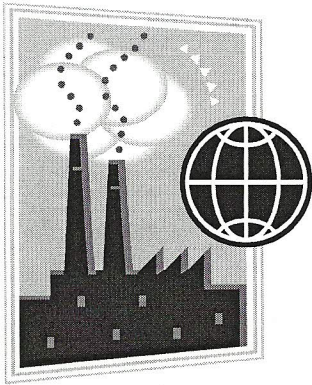
Honoraj oficoj estas la Alta protektanteco kaj la honora komitato. Alta protektanto laŭeble estu la plej altranga persono en la koncerna ŝtato, kiel la ŝtatprezidanto. Aliaj membroj de la Honora Komitato estas ministroj, akademianoj, verkistoj kaj aliaj gravuloj de la lando, kie okazas la kongreso. Kvankam la programo varias de jaro al jaro, estas eroj, kiuj havas tre longan tradicion, ĉar kelkaj venas jam de la unua aŭ dua kongreso.

La ĉefaj solenaĵoj estas la Inaŭguro kaj la Solena Fermo. La oficialan komencon (kaj poste finon) de la kongreso laŭtigas la prezidanto de la Asocio per bato de martelo. Tiuj du solenaĵoj havas relative fiksan aranĝon kiun oni ofte jam komparis al liturgio en religia ceremonio.

La kongreso havas temon, kiun oni priparolas en apartaj kunvenoj kaj grupoj; tio estas la daŭrigo de la "ĝeneralaj kunsidoj", kiujn la kongreso havis ĝis inkluzive 1949. Cetere estas aranĝitaj kutime prelegoj kaj prezentoj pri la kongresa lando kaj ĝia kulturo, ankaŭ lingvo-kurseto.

Ekde 1925 funkcias Internacia Kongresa Universitato, kun prelegoj pri diversaj temoj je universitata nivelo, ekde 1978 la Esperantologia Konferenco, ekde 2003 Kleriga Lundo kun instruado kaj klerigado pri teknikoj kaj metodoj utilaj por Esperanto-informado kaj simile

En defensa de nuestro planeta

Todos los seres vivos, la humanidad, la flora y la fauna vivimos insertados en una fina capa denominada la biosfera, que es donde podemos realizar nuestras actividades esenciales, en una palabra desarrollar nuestro potencial dentro de la naturaleza. Pero para que esto sea posible necesitamos no dañar el medio ambiente. Y sin embargo estamos comprobando y los científicos están alertando de ello, que si bien el aire y los mares poseen un gran potencial purificador, la sobrecarga de contaminantes que estamos produciendo y lanzando a estos espacios, conlleva que la naturaleza pueda ir perdiendo su nivel de eficacia y que lenta pero progresivamente estemos atentando contra nuestro planeta, esto es, contra nuestra propia existencia.

Los grandes superpetroleros que navegan por los océanos a menudo derraman hidrocarburos al mar ya sea como consecuencia del lavado de sus tanques de lastre (acción no permitida hasta llegar a puerto), o bien de forma accidental, tras colisiones, rotura de cascos de buques etc. con consecuencias prácticamente irreparables, como desgraciadamente hemos podido comprobar en España, especialmente en las costas gallegas. Los vertidos a los ríos ya sean de carácter químico o de otro tipo, de origen industrial o simplemente por la superpoblación en determinadas áreas causa la pérdida de la potabilidad del agua, especialmente en los países menos desarrollados y costes económicos importantes en los demás países, más preparados para depurar.

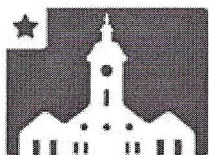
Si a esto añadimos que cada vez se talan más árboles con el fin de construir carreteras, casas etc., que los incendios forestales arrasan gran cantidad de árboles cada año en el mundo, se está comprobando que algunos países, entre ellos el nuestro, corre el peligro de la desertización progresiva, a partir del sur.

Existen tratados internacionales para proteger ciertos espacios como Patrimonio Común de la Humanidad, que deben cuidarse especialmente. Se trata de lugares que no pueden pertenecer a ningún Estado en particular, sino que todos pueden usarlos para fines científicos y de forma pacífica, como son los Fondos Marinos y Oceánicos, la Antártida y el Espacio Estratosférico. Pues bien, todos estamos leyendo en la prensa y viendo por televisión que el calentamiento global está causando ya el deshielo de los polos, que son una fuente importantísima de agua para todo el planeta, y que se va a llegar a prohibir el turismo en la Antártida, por los efectos nocivos que causa. Lo mismo ocurre en el espacio, adonde enviamos satélites desde 1957, en que se lanzó el primer sputnik, que nos sirven para la teledetección de la tierra, para la meteorología, para prever las temperaturas etc. Pero el hombre no se conforma con utilizar de forma correcta todos estos elementos, ya hay viajeros al espacio y se han lanzado tantos objetos espaciales que ya se avisa por parte de los científicos de que la llamada "basura espacial" puede ya poner en peligro estas actividades, por choques, caída de partículas de los elementos que se desintegran al caer a la atmósfera etc.

En realidad podemos preguntarnos qué nos ocurre a los humanos que contaminamos todos los elementos que más necesitamos, poniendo en peligro nuestro propio hábitat y el de los recursos que tenemos a nuestro alcance, la mayoría de ellos precederos. Actuamos, desde nuestras costumbres, de forma irresponsable, y no pensamos qué mundo vamos a dejar a las generaciones futuras. Sin embargo, el futuro aún está al alcance de nuestra mano.

M.R.Urueña

Tra La Mondo

94-a Universala Kongreso de Esperanto
25.07-1.08.2009
Bjalistoko, Pollando

Al UK-2009 aliĝis 1470 personoj el 59 landoj, el kiuj 22 el Hispanio. La plej granda nombro da gekonkresanoj, kompreneble, estas de la gastiganta lando Pollando, kun 237 aliĝintoj, sed, tre proksime, venas Francio kun 225. Aliaj landoj kun pli ol cent gekonkresanoj estas Japanio (139) kaj Germanio (118).

Tertremo en Italio nuligis Esperanto-aranĝon

La granda tertremo okazinta en Italio la 6-an de aŭgusto mortigis pli ol 200 homojn kaj detruis milojn da loĝejoj. Grandaj tendaroj estas starigataj por pli ol 14.000 senhejmuloj. Ankaŭ la ejo de la ĉi-jara Internacia Junulara Festivalo de Itala Esperanto-Junularo estas bezonata por loĝigi senhejmulojn, kaj la IJF lastmomente estis nuligita (mallongigo de informo aperinta en Libera Folio)

Esperantisto de la Jaro

De dek jaroj ĵurio kunmetita de la gazeto La Ondo de Esperanto elektas Esperantiston de la jaro". Ĉi-foje plej multajn voĉojn de la ĵurio ricevis Ilona Koutny.

Ilona Koutny, hungarino loĝanta en Pollando, estas proklamita la Esperantisto de la Jaro 2008 pro la kompetenta kaj sukcesa gvidado de la Interlingvistikaj Studoj ĉe la Universitato Adam Mickiewicz (UAM) en Poznań (Pollando) (mallonge el Libera Folio)

17-a INTERNACIA ESPERANTO – SEMAJNO DE LA KULTURO KAJ TURISMO 2009 PINEDA DE MAR (Hispanio) 3 – 10 DE OKTOBRO 2009

Kiel kutime estas en tiu Semajno, la kongresejo estas la hotelo, kie la gepartoprenantoj, tranoktos, ĉi-foje temas pri la tristela hotelo Stella & Spa, do ili ne devas translokiĝi por partopreni en la diversaj programeroj. La hotelo elektita por la nunjara Semajno situas en la centro de la urbo. 150 metrojn de la strando kaj 8 minutojn piede de la stacidomo.

Pliaj informoj : Luis Serrano Pérez. Tel. (34) 93 727.50.21 Rete: luis_serrano@ya.com

Humoro

Juda kalkulo

Judo trovis monujon, malfermis ĝin, kalkulis monon kaj diris ofendite:- Ĉi-tie iom mankas!

Sortodivenistino dismetas kartojn kaj diras al klientino:
- Ĝis kvindek jaroj vi estos suferanta pro manko de mono.
- Kaj poste?
- Poste vi alkutimiĝos.

Ĉu ne sufiĉas

Instruisto riproĉas malsukcesan lernanton:
- Bonvolu diri al mi, kial vi ne deziras lerni anglan lingvon? Ja duono da mondo posedas ĝin.
- Ĉu tio ne sufiĉas?

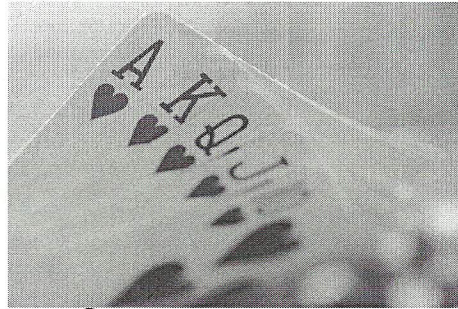

Niña Precoz

Un señor le dice a otro:
-¿Ha aprendido tu niña a andar ya?
-Si. Lleva tres meses andando.
-Pues si que estará lejos.

Stranga Fotisto

Tre interesa afero, kial homoj sur fotoj de via laborejo ridas tiel senĝene?
- Vi ne mirus, se konus, kiel aspektas nia fotografisto

De Ladrones

Un ladrón, entra de noche en una casa y despierta a Lucio que dormía.

El ladrón dice: - ¡Busco dinero!
Y Lucio respondió: - ¡Que buena idea, espera a que encienda la luz y busquemos los dos!

Exposición Esperantista

En este año, se cumplen cien años del V Congreso Universal de Esperanto, celebrado en la Ciudad Condal, bajo la Presidencia de Honor de S. M. el Rey Alfonso XIII y con asistencia de 1500 congresistas. Con el fin de conmemorar dicho acontecimiento, el primero de los Congresos Universales de Esperanto celebrados en España, Barcelona Esperanto Centro organiza en su sede del "Centre Civic Casinet" C/Rector Triadó 51, 08014 Barcelona, del 12 al 24 de Mayo, una exposición sobre dicho centenario. Durante los días que dure la Exposición, se celebrarán debates, diálogos, conferencias, así como un Curso de Esperanto.

PERIÓDICO

GRUPO ESPERANTISTA
Apartado, 119
47080 VALLADOLID